

Abstrakty příspěvků uveřejněných v předchozím 1. čísle ročníku 25, 2009
Abstracts of articles published in the previous journal No. 1 volume 25, 2009

Opevnění Malé Strany od 9. do 13. století

The fortification of Malá Strana since the 9th to the 13th century

Stručná rekapitulace znalostí o raně a vrcholně středověkém opevnění jádra dnešní Malé Strany v Praze, s charakteristikou a datováním jednotlivých opevňovacích systémů, které se v tomto prostoru vystřídaly od 9. do 13. století. Objev opevnění centra malostranského prostoru v roce 1994 zcela změnil naši představu o úloze této části jádra Prahy v dobách počátků českého státu. Po dlouhou dobu byly nejvýraznější složkou opevňovací techniky dřevozemní hradby raně středověké, nejpozději ve 13. století nahrazené zděnými hradbami kamennými. Studie aktualizuje některé závěry ze starší specializované práce autorky na toto téma (2001). Využívá výsledků nových výzkumů, přinášejících k tématu raně středověkých fortifikačních systémů další podrobnosti, a nově hodnotí Malou Stranu v celkovém rozsahu.

A brief compilation of knowledge concerning the fortification of the centre of Malá Strana, with characteristics and the dating of individual fortification systems which evolved from the 9th to the 13th century. After the discovery of this fortification in 1994, current perception of the function of this site at the outset of the Bohemian state, had to be completely modified. The fortification was formed for a long period by early medieval timber and clay ramparts, replaced by stone walls latest in the 13th century. This study updates some conclusions from an earlier work published on the same theme by the same author (2001). Results of new excavations are taken in consideration with further details enabling evaluation of Malá Strana in its complete extent.

Nové objevy raně středověkých komunikací na Malé Straně v Praze

(příspěvek k poznání komunikační sítě podhradí Pražského hradu)

New discoveries of early medieval roads at Malá Strana in Prague

(contribution to the research of the road network of the settlement bellow the Prague castle)

Analýza mohutného, funkčně strukturovaného sídlištního souvrství archeologicky zkoumaného u JZ rohu Malostranského náměstí dovolila charakterizovat obzvláště výjimečné relikty dřevěných cest z doby sklonku 9. do závěru 11. století. Dřevěné vozovky se místy dochovaly v několika úrovních nad sebou, jejich směr v průběhu doby prodělal větší změny. Nově objevená kumulace cest se ve své době nacházela ve strategické poloze před opevněním raně středověkého města. Byla v blízkosti místa, kde se podle výsledků starších výzkumu uvažuje o existenci důležitého vstupu, patrně brány, do opevněného centra podhradí, v 10. století označeného jako „město Praha“.

Analysis of a large, functionally structured settlement stratigraphy, excavated in the SW corner of Malostranské square lead to characteristics of rare timber roads fragments from the end of the 9th to the end of the 11th century. Timber road surfaces were partially preserved in several levels, their direction was greatly modified with time. The newly discovered cumulation of roads was, in its period, in a strategic position in front of the fortification of the early medieval town. In the vicinity of the site, an entrance possibly existed according to previous research, probably a gate into the fortified suburbium centre, described in the 10th century as “the Prague town.”

Středověké dlažby na Starém Městě pražském

(příspěvek archeologie k poznání historických komunikací)

Medieval Pavements in the Old Town of Prague

(an Archaeological Contribution to the Knowledge of the History of Communications)

Příspěvek prezentuje soubor významných raně středověkých kamenných komunikací z doby od 11. do počátku 13. století zkoumaných záchrannými archeologickými výzkumy NPÚ v prostoru nejstaršího osídlení Starého Města pražského. V místech poblíž spojnice Juditina mostu a Staroměstského náměstí bylo odkryto několik situací s výraznými znaky vypovídajícími o technologii konstrukce včetně úpravy pochozího povrchu. Podrobnou charakteristiku objektů doplňuje výběrová plánová dokumentace a stručné srovnání s jinými částmi pražského historického jádra.

A presentation of important early medieval stone mettaled roads from the 11th to the onset of the 13th centuries documented by NPÚ in rescue excavations in the earliest settlement of Prague Old Town. In the vicinity of the join between Judita's bridge and the Old Town Square several significant features revealed the construction technology, including the make-up of the surface of the roads. Detailed characteristics are supplemented by a selection of the planning documentation and a brief comparison with other parts of Prague historic centre.

Rekonstrukce nádraží ve Vršovicích

(příspěvek k dějinám a obnově železniční architektury v Praze)

Reconstruction of the railway station at Vršovice

(contribution to the history and reconstruction of railway architecture in Prague)

Autor se věnuje otázce historických nádraží a železničních staveb jako svébytného druhu industriální architektury i možností jejich památkové ochrany v rámci činnosti NPÚ v Praze a uvádí řadu příkladů v tomto směru. Uvádí rovněž některé odborné otázky a praktické obtíže při jejím zajišťování. V další části článku se zabývá areálem nádraží v Praze Vršovicích z let 1872–1899 a zdařile provedenou rekonstrukcí jeho neorenesanční budovy realizovanou v letech 2003–2009 včetně obnovy interiéru.

Historic railway stations and buildings as examples of industrial architecture are viewed from the perspective of their possible heritage protection within the authorization of NPÚ in Prague. Several examples are given together with some specific questions and practical problems involved with this task. The second part of the article presents the area of Prague – Vršovice neo-renaissance railway station from 1872-1899, including its interiors, which in 2003-2009 were successfully reconstructed.

Nově odhalený sklep v domě čp. 604/I na Staroměstském náměstí v Praze

A newly discovered cellar in the house no. 604/1 at The Old Town square in Prague

Stavebně historická analýza dnes podzemního podlaží objektu Týnské školy na pražském Staroměstském náměstí prokázala, že dnešní podzemí domu se vyvinulo z místností raně gotického stáří vybudovaných ve 2 stavebních fázích. Jejich charakteristika, umístění vzhledem k veřejnému prostranství a situace vstupů rozšířily poznání profánní architektury poloviny a 2. poloviny 13. století v centrálním prostoru Starého Města pražského.

A building history survey of a basement in the Týnská school in The Old Town Square proved that it was a development from early medieval rooms built in two phases. Their characteristics, position relative to the public places and entrance situations expanded our knowledge of vernacular architecture around the mid and the 2nd half of the 13th century in the centre of Prague Old Town.